

"...

II- İTİRAZIN GEREKÇESİ

Başvuru kararının gerekçe bölümü şöyledir:

"...Uygulanması istenilen TCK.nun 258. maddesinin 3. fıkrası Ceza Kanunumuzun Devlet idaresi aleyhine işlenen cürümler bap'ını hükümete karşı şiddet veya mukavemet ve Kanunlara muhalefeti düzenleyen 8. faslında yer almıştır.

Bu hükümle Kanun koyucu bir kimsenin memura cebir ve şiddet veya tehdit ile mukavemet etmesini ve bu eylemini de kendisini veya akrabasını hapis veya tevkiften kurtarmak maksadıyla işlenmesi halini cezayı hafifletici bir mazeret sebebi olarak saymıştır. Bu hükmün gerekçesi olarak da öğretide "İnsanların kendilerinin ve yakınlarının özgürlüğünü koruma içgüdü" olarak gösterilmiş bulunmaktadır.

Cezalandırma Devlete özgü bir hak ve yetkidir. Bu alandaki Devlet egemenliğinin sınırıda Anayasalarca belirlenmektedir. Anayasamızın 17. ve 38. maddelerinde söz konusu egemenliği sınırlayan ilke ve esaslar "Kimse insan haysiyeti ile bağdaşmayan bir cezaya veya muameleye tabi tutulamaz.", "Kimse işlediği zaman yürürlükte bulunan Kanunun suç saymadığı bir fiilden dolayı cezalandırılmaz.", "Cezalar ve ceza yerine geçen güvenlik tedbirleri ancak kanunla konulur.", "Kimseye suçu işlediği zaman kanunda o suç için konulmuş olan cezadan daha ağır bir ceza verilemez.", "Genel müsadere cezası verilemez", "Ceza sorumluluğu şahsidir." biçiminde belirtilmiştir. Bu sınırlama ve ilkeler ışığında hangi fiillerin suç sayılacağı ne tür ceza ile cezalandırılacağını, hangi hallerin cezadan bağışıklığı gerektirdiğini, ne gibi hallerde cezanın arttırılacağı ya da hafifletileceğini ve hangi ceza tedbirlerinin alınacağını saptamak kanun koyucunun değerlendirilmesine bırakılmıştır.

Kişiyce ceza verme hakkının özünü, adaletle sınırlandırılmış toplumsal yarar düşüncesi oluşturur. Bunun doğal sonucu olarak Kanun koyucu bir düzenlemeye giderken, kamu yararını en az kişi yararı kadar düşünmek ve gözetmek ve aralarında adaletli bir denge kurmak zorundadır.

Hafifletici mazeret sebeplerinin kabul edilebilmesi için faili mazur gösterecek ve kusurunun derecesini azaltacak kimi durumların ve özelliklerin bulunması gerekir. Oysa üzerine atılı suç nedeniyle hakkında tutuklama kararı verilmiş veya kesin hüküm giymiş olan kişilerin kendilerini veya aynı durumdaki akrabalarını hapis ya da tutuklanmaktan kurtarmak maksadıyla görevli memura cebir ve şiddet veya tehditle karşı koymalarında, eylemlerini mazur gösterecek ve kusurun derecesini azaltacak bir durumun veya özelliğin bulunduğunu öne sürmek mümkün değildir. Çünkü suç işleyeni ya da hüküm giyeni yakalayarak gerekli yasal işlemleri yerine getirmek ve böylece bozulan düzeni iade etmek Hukuk Devletin başta gelen ödevlerindendir. Sanık ya da hükümlünün, görevli memura cebir, şiddet veya tehditle karşı koymasının kendisi veya akrabasının özgürlüğünü korumak içgüdüüne bağlamak suretiyle cezayı hafifletici bir neden olarak değerlendirmek, Hukuk Devleti ilkesinin amacına ters düştüğü kadar Ceza Hukukunun temel kuralları ile de çelişir. Hukukun temel ilkelerine ve ceza kurallarına ters düşen bir kanun hükmünün aynı zamanda Anayasa'ya da aykırı olacağına kuşku yoktur. Kişinin cezasının indirilmesi, hafifletilmesi eyleminde kendini haklı gösterecek oluşlar ve durumdaki özelliklere bağlıdır. Böyle bir nedene bağlı bulunmayan, pişmanlıktan veya düzelme belirtisinden kaynaklanmayan, tersine güçlük çıkaran ve saldırıda bulunan kimsenin

yasal indirimden yararlanması aykırılıktır. Yasadan kaçarken ya da yasaya karşı gelirken yasal hoşgörünün işletilmesi yasal bir aykırılığı belirtmektedir.

Türk Ceza Kanunu'nun 258. maddesinin 3 üncü fıkrası aynı suçu işleyenler arasında haklı bir nedene dayanmayan bir ayrıcalıkta yaratmaktadır. TCK.nun 258. maddesinin 1. ve 2. fıkralarındaki mukavemet suçunu daha önce başka bir suç işlemeyen ve dolayısı ile kendisini veya akrabasını hapis veya tevkiften kurtarmak maksadıyla değil de başka bir maksatla işleyen kişi 3. fıkradaki indirimden yararlanmadığı halde, daha önce suç işlemiş veya hüküm giymiş olan kişiler bu indirimden yararlanmaktadırlar. Böylece aynı suç için getirilen farklı uygulamanın haklı, yerinde ve hukukten savunulabilen bir nedene de dayanmadığı ortaya çıkmaktadır. TCK.nun 258. maddesinin 3 üncü fıkrasının kendisini veya akrabasını hapis veya tevkiften kurtarmak maksadıyla memura mukavemet suçunu işleyen herkes hakkında uygulanma olanağının bulunması, belirtilen aykırılığı ortadan kaldırmaz. 258. maddenin tümü göz önüne alındığında anılan fıkranın aynı suçu işleyenler arasında haklı bir nedene dayanmayan bir ayrıcalık yarattığı ve böylece Anayasa'nın 10 uncu maddesindeki eşitlik ilkesine de aykırı bulunduğumuzdan;

Bu gerekçelerle iddia makamının talebi ciddi bulunmuş olup TCK.nun 258 inci maddesinin 3. fıkrasının iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına dair aşağıdaki gibi karar verilmiştir.

GEREĞİ DÜŞÜNÜLDÜ: Talep gibi: 1. İddia makamının Türk Ceza Kanunu'nun 258 inci maddesinin 3 üncü fıkrasının Türkiye Cumhuriyeti Anayasasının 10 uncu maddesinde düzenlenen eşitlik ilkesine aykırılık iddiası ciddi bulunarak Anayasamızın 152/1 maddesi gereğince Türk Ceza Kanunu'nun 258 inci maddesinin 3 üncü fıkrasındaki "Eğer fiil kendisini veya akrabasını hapis veya tevkiften kurtarmak maksadıyla vaki olmuşsa 1 inci fıkradaki hal için 2 aydan 6 aya, 2 nci fıkrada yazılı hal için 4 aydan 1 seneye kadar hapis cezası verilir." hükmünün iptali için Anayasa Mahkemesine başvurulmasına,..."